

כאן ועכשיו

שירת מפקד 8 נשאים אקדאליים

מבצע "חומת ברזל" בימי הרמדאן בגזרת איו"ש

המפקד,

ביום שישי ה-28 בפברואר החל חודש הרמדאן, במהלכו חלה מצוות צום מזריחת השמש ועד צאת הכוכבים. תאריך סיומו המדויק של החודש אינו קבוע, מאחר שלוח השנה המוסלמי תלוי בקבלת עדות בדבר ראיית מולד הלבנה. משום כך הערכה היא שיסתיים ב-29 במרץ.

בימים אלו פועל צה"ל באופן נרחב בצפון השומרון במסגרת מבצע "חומת ברזל". במהלך המבצע הכוחות חיסלו עשרות מחבלים ועצרו יותר מ-100 מבוקשים. במקביל להתמשכות המבצע נמצאים הכוחות בכוננות מוגברת ונדרשים לערנות גבוהה ודריכות לקראת חודש הרמדאן.

מטרתו של צה"ל בהיערכות לחודש הרמדאן היא לאפשר לתושבים המוסלמים לחגוג את חגם, תוך מניעה וסיכול של אירועי אלימות וטרור. מחילי צה"ל נדרש להכיר את מאפייני התקופה, לשמור על פעולה מקצועית ואחריות ולאפשר את שגרת החג תוך שמירה על דריכות ומוכנות לכל תרחיש.

מה הוא חודש הרמדאן?

חודש רמדאן הוא החודש התשיעי בשנה המוסלמית, בו חלה מצוות צום מזריחת השמש ועד צאת הכוכבים. לפי האמונה, בחודש זה החלו פסוקי הקוראן לרדת אל הנביא מוחמד ולקראת סיומו חל לילת אל-קדר (ליל הגורל - הלילה בו נגזר גורלו של כל אדם לשנה הקרובה). בעת שהאזין מוחמד לפסוקים לא אכל ולא שתה, ומכאן מצוות הצום - אחת מתוך חמש מצוות החובה של האסלאם המוטלת על כל מוסלמי. במהלך החודש מקפידים המוסלמים לקיים את חמש התפילות היומיות ואלהן מוסיפים את תפילת "תראוויח" הנאמרת בשעות הערב.

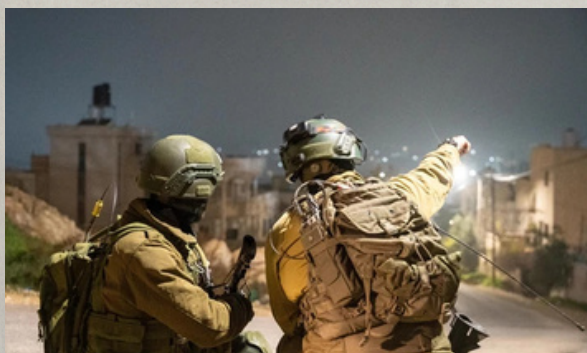
המוסלמים נוהגים לשבור את הצום על-ידי אכילת מספר אי זוגי של תמרים המאזנים את רמת הסוכר - כך עשה על-פי האמונה גם הנביא מוחמד. ארוחת הערב השוברת את הצום נקראת אֶפְטָאר.

חודש זה מוקדש להתבוננות פנימית, התקרבות לאל, עבודת המידות, בדגש על צניעות ואיפוק, כפרה על עוונות, עשיית מעשי חסד, פתרון סכסוכים והשבת חובות. בתקופה הטרומ-מוסלמית נהוג היה להכריז על הפסקת לחימת השבטים בחודש רמדאן, ועבור מאמינים רבים הוא מציין ניסיון לאחוה ושלוש גם בימינו.

למה בתקופת הרמדאן יש עלייה באירועים ביטחוניים?

העלייה באירועים בחודש הרמדאן איננה חלק ממסורת החג בעולם המוסלמי. יחד עם זאת הרמדאן מאופיין בדבקות דתית שעלולה גם לטפח התלהבות קנאית ואלימה, וארגוני טרור אסלאמיים מלבים אותה.

ארגוני הטרור מדגישים כי את ימי הצום מעביר לוחם הג'יהאד בתפילה ואת לילותיו בפעולות טרור, והם מטפחים את הזיכרון ההיסטורי של קרבות משמעותיים בהיסטוריה האיסלאמית שנערכו במהלך חודש זה: קרב בדר; כיבוש מכה; כיבוש אנדלוסיה; קרב טור; קרב עין ג'אלות; ובתקופה המודרנית יותר - מלחמת יום כיפור המכונה מלחמת רמדאן/אוקטובר.

כאן ועכשיו

שיחת אפקד 8 נשאים אקטואליים

מבצע "חומת ברזל" בימי הרמדאן בגזרת איו"ש

ישנן מספר סיבות בגינן חודש הרמדאן מאופיין במתיחות ביטחונית:

- גורמים פלסטינים מסוימים מנצלים את תקופת רמדאן למעשי טרור והתקוממות נגד מדינת ישראל, בהמשך לזיכרון של אירועים מהעבר. חלק מההסטה לטרור מתבצעת באמצעות סדרות טלוויזיה מיוחדות שמשודרות במהלך החודש ועוסקות בפעילות טרור נגד ישראל.
- מוסלמים רבים שאינם פוקדים את המסגדים באופן סדיר, פוקדים את המסגדים בחודש רמדאן ונחשפים לדרשות שחלקן כוללות תוכן המסית לפיגועים ולאלימות. בנוסף, המנהג המוסלמי לעלות לקברים ברמדאן מוביל גם לעלייה לקברי מחבלים, ובכך מעודד צעירים פלסטינים לבצע פיגועים.
- ברמדאן עולים מאות אלפי פלסטינים להתפלל במסגד אל-אקצה, הנחשב לאתר השלישי בחשיבותו למאמינים המוסלמים, ובמסגרת המכפלה. ההתקהלות ההמונית, הסדרי האבטחה, ותגבור כוחות הביטחון גורמים לחיכוך מוגבר ועלייה בסיכוי לעימותים. בנוסף, בשנים קודמות הופצו במהלך החודש טענות הסתה שקריות על ניסיונות להשתלט או לפגוע במסגד.

דגשים פיקודיים:

- צה"ל הוא הריבון במרחב יהודה ושומרון. מתוקף זאת הוא אחראי על שמירת הסדר הציבורי ומרקם החיים של האזרחים הישראלים ושל האוכלוסייה הפלסטינית. כריבון במרחב, על כוחות צה"ל לפעול על מנת לשמור על שגרת החיים התקינה של כלל תושבי המרחב.
- ימי חודש הרמדאן הינם ימים מתוחים ומורכבים. גורמי טרור עלולים לנצל זאת על מנת להגביר את פעילות הטרור, נהיה מוכנים ונכונים לכל תרחיש, ונעמוד בכל משימה בהצלחה.
- בשל הרגישות ותשומת הלב המוגברת של תקופת הרמדאן נקפיד ביתר שאת לפעול במקצועיות, תוך שמירה על הפקודות, ערכי צה"ל והדין הבינלאומי ונמנע מפעולות העלולות לפגוע בלגיטימיות של מדינת ישראל ובחופש הפעולה של צה"ל.
- חיילי צה"ל בסדיר ובמילואים פועלים אך ורק לעמידה במשימתם לאור המטרה, ומחויבים להתנהגות ממלכתית לאור ערכי צה"ל. צה"ל פועל כנגד ארגוני הטרור באיו"ש, באחריותו של צה"ל לממש את ייעודו ולהגן על אזרחי מדינת ישראל לצד מתן האפשרות לציון החג ומנהגיו.
- הפעילות במרחב מאופיינת במפגש אינטנסיבי עם האוכלוסייה האזרחית הפלסטינית. על חיילי צה"ל להכיר את מאפייני החג ומנהגיו ולפעול ברגישות התרבותית הנדרשת, כחלק מביצוע מקצועי של המשימה.